

svindende Udgift af 8000 Rd. Det er denne Rigsdagens Beslutning, at Jernbanen skal føres ned i dette vestlige Dpland og navnlig til Nye Mølle, hvis Udførelse har været Gjenstand for de anstillede Undersøgelser og foretagne Overveielser. Da der allerede, inden Sagen kom for, ere faldne Yttringer, som antyde en Tvivl i saa Henseende, saa skal jeg her strax udtrykkelig erklære, at det ingenlunde er mit Ønske at komme bort fra den Beslutning, som Rigsdagen i en tidligere Sessjon har taget, men at det Æneste, der har ledet Undersøgelserne, er Bestræbelsen efter at finde en loyal og hensigtsmæssig Maade, og jeg holder mig forvisset om at være i Samstemning med hele Thinget, naar jeg siger, at det, der var Regjeringens Opgave, var at finde den Maade, hvorpaa Beslutningen om, at Jernbanen saavidt muligt kunde komme det vestlige Dpland tilgode, kunde opfyldes med størst mulig Fordeel for dette Dpland, med mindst mulig Opoffelse for hele den gjennemgaaende Trafik og med mindst Omkostning for Statskassen. Det er til Befvarelse af disse Spørgsmaal, at nu aldeles fuldstændige Data foreligge, som fuldstændig manglede, dengang Beslutningen toges; det er herom, at Thinget nu vil have at forhandle, og at jeg nu kortelig skal sige min Mening.

Den af de forskjellige Baner, der kunne føres gennem Gudenaadalen, som man bør foretrække, er efter min Mening den, der ligger mellem den østlige og den vestlige. Der er nemlig kun tre Punkter, hvorigennem man kan komme ind i Gudenaadalen. Man kan naturligtvis komme ind allevegne, naar man vil overvinde de Hindringer, der ere tilstede, og som ikke kunne sammenlignes med de Hindringer, der ere overvundne paa andre Steder, men fornuftigtvis kan man kun føre Linien gennem en af de tre Nedsejninger, der findes i den omtalte Høideryg, den ene ved Bøggalle, den anden ved Underup, som forøvrigt er den vanskeligste, og den tredie ved Tøstrup. Det er ad de tre Veie, man kan komme ind i Gudenaadalen, og selvfølgelig bør den foretrakkes, som bedst forener alle de forskjellige Hensyn, som herved bør tages; thi selv med den allerstørste Interesse og Iver for det Bassin, det Bækken, der ligger Vesten for Høideryggen,

kan det dog ikke være Meningen, at det skulde være det Æneste, der her burde komme i Betragtning; men for en samvittighedsfuld Overveielse maa man ogsaa tage Hensyn til deres Interesser, der boe i hele det nordlige Sjøland, og som kun kunne faae Nytte af Jernbanen ved at passere dette Terrain, over hvilket hele deres Forbindelse med Nerne og med Udlandet skeer. Som sagt med al mulig Hensyntagen til de lokale Interesser, hvorom her er Tale, altsaa til dette vestlige Gudenaad-Bassin, kan jeg ikke troe Andet, end at der tillige maa tages Hensyn til, at der ikke for dets Skyld paaføres navnlig den hele gjennemgaaende Fart større Ulempe eller Statskassen og hele Driften større Byrder end nødvendigt. Den Bane, der efter min Mening bedst opfylder disse Betingelser, er en Bane fra Veile over Horsens, som derpaa gaaer Nord paa til Fuldbro og derfra til Aarhus. Den er 700,000 Rd. dyrere end den direkte Linie, og disse 700,000 Rd. ere altsaa det Offer, som bringes de vestlige Interesser. Den gjør dernæst en Omvei af 1 Mil — ogsaa dette er et Offer, som kan bæres. Men fra Fuldbro at fortsætte Banen over Nye Mølle til Aarhus, det vilde for Forbindelsen mellem Aarhus og Horsens og for den hele gjennemgaaende Fart være et Tillæg af endnu 1 Mils Wei, og af flere hundrede Tusinde Daler, uden at der efter min Overbevisning for disse vestligere Interesser opnaaedes det Allermindste derved. Ja hvis Nye Mølle havde sin selvstændige Betydning, eller man gennem Nye Mølle kunde komme til Silkeborg, hvis Betydning jeg indrømmer, uden at benytte en Vandvei, saa var der maaskee derved opnaaet Noget, som kunde retfærdiggjøre et saadant hderligere Offer, men da man fra Nye Mølle kun kan komme til Silkeborg ved at benytte Vandveien, og man fra Fuldbro kan komme til Silkeborg ligeledes ved at benytte Vandveien, saa vilde der for Silkeborg aldeles Intet være opnaaet ved at føre Banen tillige til Nye Mølle; Nye Mølle kan ikke præstere det Allermindste, som Fuldbro Mølle ikke har præsteret. Vandforbindelsen mellem Nye Mølle og Fuldbro Mølle kan nemlig tilveiebringes ved en Sluse, ved hvilken Vandforbindelsen føres ned i Gudensø, og for nu